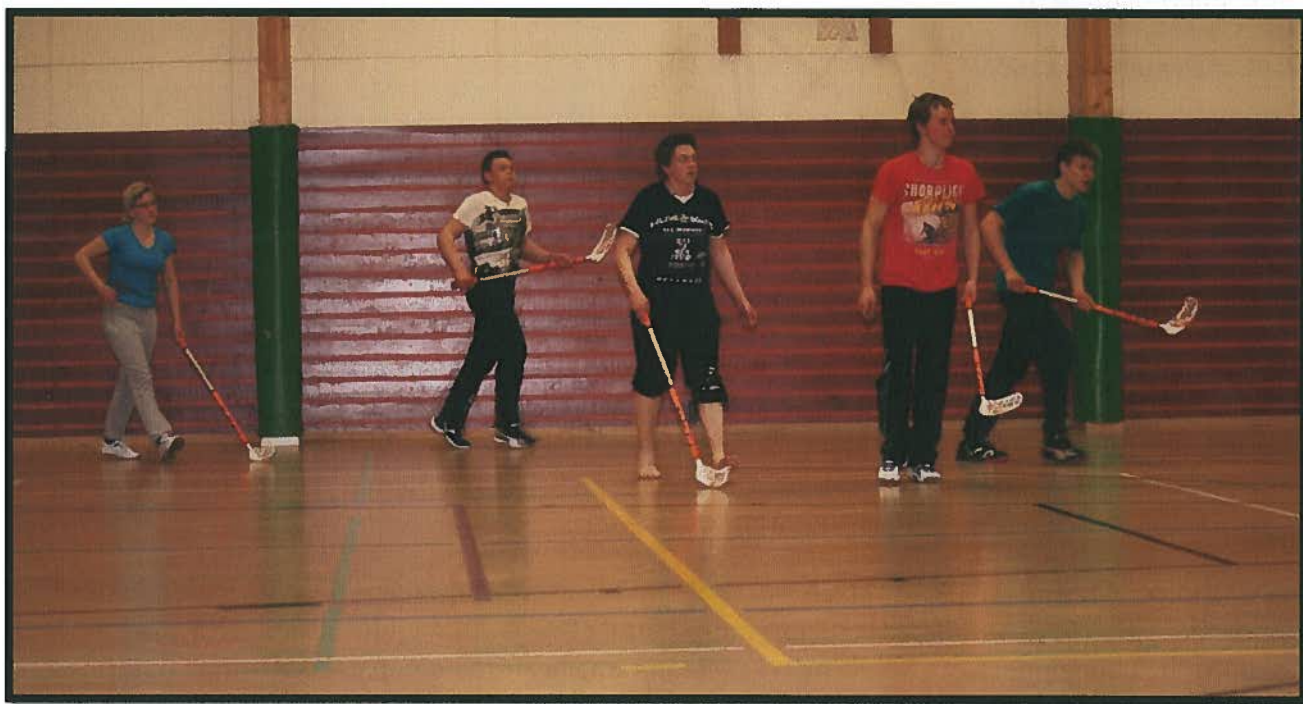

FLY – NUORET LIITÄMÄÄN

Loppuraportti

HANKKEEN TOTEUTTAJAN NIMI

Keskipiste-Leader ry ja Rieska-Leader ry

HANKKEEN NIMI JA HANKETUNNUKSET

FLY – nuoret liitämään

Dnro 4044/3570-2010

Hankkeen numero 11608

Päätösnumero 15621

YHTEENVETO HANKKEESTA

Fly – Nuoret liitämään hankkeella on pyritty lisäämään nuorten innostusta hankemaailmaa kohtaan ja samalla kannustamaan nuoria itse ottamaan osaa kotiseutunsa kehittämiseen. Tässä kannustustyössä tärkeää ovat olleet hankkeen työntekijöiden pitämät hanke-esittelyt, joissa on samalla ollut ideapajoja uusista aiheista Nuoriso Leader-hankkeiksi. Uusia ideoita onkin syntynyt todella mukavasti ja nuoret ovat niillä vilkastuttaneet paikallista toimintaa ja samalla kehittäneet uusia harrastuksia itselleen ja muille nuorille.

Hankkeen kohderyhmänä olevat 11-25 –vuotiaat on tavoitettu suhteellisen hyvin. Eniten hanke on onnistunut tavoittamaan yläaste ja lukio/ammattikoulu ikäisiä. Tämä johtuu siitä, että alueen kouluilla on ollut kiinnostusta kuulla hankkeesta ja samalla auttaa oman paikkakunnan nuoria kehittämään hyvää toimintaa. Myös kuntien nuorisotoimet ja seurakunnat ovat olleet vaihtelevasti kiinnostuneita hankkeesta ja sen tarjoamista mahdollisuuksista, lisäksi monet muut järjestöt ja yhdistykset, jotka toimivat nuorten kanssa ovat osoittaneet kiinnostustaan, suurimpana 4H-järjestön paikalliset yhdistykset.

Hankkeen työntekijät ovat hanke-esittelyiden ja ideapajojen lisäksi pyrkineet verkostoitumaan sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Uusia toimintatapoja ja ideoita on haettu erilaisista koulutuksista, joita ovat pitäneet esim. Allianssi ja Nuorten Akatemia. Kansainvälisestä verkottumisesta on vastannut Euroopan Unionin Youth in Action –ohjelma ja varsinkin CIMO, joka järjestää erilaisia koulutuksia nuorisotyön kansainvälisestä puolesta. Youth in Actionin ansiosta molemmat hankkeen toimintaryhmät ovat akkreditoituneet EVS- Eurooppalaisen vapaaehtoispalvelun vastaanottaviksi ja lähettäviksi tahoiksi. Tämä on mahdollistanut alueen nuorten kansainvälistymisen kotipaikkakunnillaan tapaamalla vapaaehtoisiksi saapuvia Eurooppalaisia nuoria tai vastaavasti mahdollistaa alueen nuorten lähtemisen vapaaehtoisiksi maailmalle.

Hanke on suhteellisen hyvin onnistunut vastaamaan hankkeelle asetettuihin tavoitteisiin. Hankkeesta hyötyneiden nuorten määrä ja nuorten kanssa toimivien määrä on ollut ennalta arvioitua suurempi. Laajemmin hankkeen tuloksena Nuoriso Leader-rahoitusmalli on huomioitu useissa valtakunnallisissa seminaareissa. Lisäksi saman tyyppisiä nuorten omia rahoitusmalleja on otettu käyttöön useissa muissa Suomen Leader-toimintaryhmissä.

RAPORTTI

HANKKEEN TAVOITTEET

Keskipiste-Leaderin ja Rieska-Leaderin alueitten tavoitteet ovat yhteiset:

- tutustetaan nuoria hankemaailmaan
- annetaan nuorille mahdollisuus ja innostetaan osallistumaan haluamallaan tavalla
- kannustetaan nuoria oman alueensa (kylä, kunta, seutukunta) kehittämiseen ja vaikuttamiseen
- kannustetaan nuoria siirtymään ideointiosallisuudesta toimintaosallisuuteen
- aktivoidaan nuoria ja aikuisia toimimaan myös kansainvälisellä tasolla
- tutkitaan mahdollisuuksia toimia Youth in Action –ohjelman isäntäorganisaationa
- saadaan mukaan niitäkin nuoria, jotka eivät nyt ole aktiivisesti mukana missään
- positiivisten kokemusten kautta innostetaan nuoria perustamaan omia vapaita ryhmiään ideoittensa toteuttamiseksi tai liittymään johonkin yhdistykseen
- tuotetaan oppaita nuorten hankkeitten toteuttamiseen ja tapahtumien järjestämisen tueksi
- tiedotetaan hankkeesta alueen nuorten parissa toimiville, tehdään yhteistyötä ja vaihdetaan hyviä käytäntöjä

Määrälliset tavoitteet ovat Keskipiste- ja Rieska- Leaderin yhteiset:

- järjestettävien tapahtumien määrä 50
- tapahtuviin osallistuvien määrä 500

HANKKEEN TOTEUTUS

TOIMENPITEET

Toimenpiteet ovat Keskipiste- ja Rieska –Leaderin yhteiset, niitä on toteutettu sekä yhteistyössä hanketyöntekijöitten kesken, että heidän yksittäisellä työpanoksellaan omilla alueillaan.

Hankkeessa toteutettiin seuraavia toimenpiteitä:

- Hankemaailman mahdollisuuksista tiedottaminen alueen nuorille
- Aktivointi ja kouluttaminen pienimuotoisten hankkeitten toteuttamiseksi ja tapahtumien järjestämiseksi
- Yhteistyö alueen muiden nuorisotoimijoiden kanssa
- Tiedottaminen hankkeesta alueen nuorisotoimijoille
- Nuorten hankepajat, joissa syntyneet ideat tai jo valmiit ideat työstetään nuorten omiksi projekteiksi
- Nuorten tutustuttaminen erilaisiin rahoitusmahdollisuuksiin kansallisella ja kansainvälisellä tasolla
- Pilottitapahtumien järjestäminen ja tapahtumien järjestämiskoulutus
- Verkostoituminen ja tiedotustilaisuudet
  - o Tiedotustilaisuus
  - o Aloitusseminaari/Kevätkahvit
  - o Sosiaalinen media alueen nuorisotoiminnassa – koulutus

- Loppuseminaari ja tulevan yhteistyön miettiminen
- Kansainvälisyysvalmennusta
- Kumppaninhakuseminaari ulkomailla

AIKATAULU

Hankkeen toteutusaika 1.1.2011-30.6.2012. Hankkeelle haettiin jatkoaikaa vuoden 2012 loppuun asti, jonka ELY-keskus myönsi. Näin ollen hanke on päättynyt 31.12.2012.

Tammi- kesäkuu 2011

- Rekrytointi
- Alueeseen ja toimijoihin tutustuminen
- Aktivointi ja tiedotustilaisuudet eri paikkakunnilla
- Ensimmäisten hankepajojen järjestäminen
- Aloitusseminaari
- Ulkomaan verkostoituminen

Heinä-joulukuu 2011

- Pilottitapahtuman järjestäminen
- Hankepajojen järjestäminen jatkuu
- Tapahtumakoulutukset jatkuvat
- Sosiaalisen median seminaari
- Nuorten hankkeitten tukeminen ja seuranta

Tammi-kesäkuu 2012

- Nuorten pienimuotoinen opintomatka
- Ideointi- ja hankepajat jatkuivat
- Harrastuskyselyn toteuttaminen
- Nuorten vapaitten harrastusryhmien suunnitelmien toteuttamisen tukeminen
- EVS-toiminnan mainostaminen ja käynnistäminen, uusien kumppanien etsintä

Heinä-joulukuu 2012

- EVS-toiminnan jatkuminen
- Harrastusryhmien tukeminen
- Päätösseminaarin järjestäminen

RESURSSIT

Keskipiste-Leader ry:n osalta:

- hankeaktivaattori Mimmi Seppä
- hankeaktivaattori Johanna Kiviniemi

Rieska-Leader ry:n osalta:

- nuorisoaktivaattori Minna Mäenpää, joka siirtyi uusiin haasteisiin heinäkuussa 2012 ja hänen tilalleen valittiin Laura Jalonen hankkeen loppuajaksi syyskuussa 2012.

TOTEUTUKSEN ORGANISAATIO

Hankkeen toteutuksesta ovat vastanneet enimmäkseen hankkeeseen palkatut työntekijät, sekä tarvittaessa Rieska- ja Keskipiste-Leaderin muu henkilöstö.

KUSTANNUKSET JA RAHOITUS

Hankkeen kokonaisbudjetti

Budjetti	Kustannusarvio	Keskipiste-Leader ry	Rieska-Leader ry
Palkkauskulut ja palkkiot	95000	47500	47500
Ostopalvelut	8000	4000	4000
Vuokrat	12000	6000	6000
Kotimaan matkakulut	20000	10000	10000
Ulkomaan matkakulut	5000	2500	2500
Muut kustannukset	10000	5000	5000
Kokonaiskustannukset	150000	75000	75000
Hyväksyttävät kustannukset yhteensä	150000	75000	75000

Hankkeen loppuun mennessä toteutuneet kustannukset

Toteutunut koko hankeaika	Keskipiste-Leader ry	Rieska-Leader ry	Yhteensä	%	Jäljellä
Palkkauskulut ja palkkiot	53598,21	56 670,41	110268,62	116 %	-15268,62
Ostopalvelut	1968,5	2865,73	4834,23	60 %	3165,77
Vuokrat	4790,22	3 129,78	7920	66 %	4080
Kotimaan matkakulut	5727,09	5657,48	11384,57	57 %	8615,43
Ulkomaan matkakulut	1220,89	1004,99	2225,88	45 %	2774,12
Muut kustannukset	4393,39	4308,96	8702,35	87 %	1297,65
Kokonaiskustannukset	71781,88	73 637,35	145419,23	97 %	4580,77

Rahoitus koko hankeajalle

	Keskipiste-Leader	Rieska-Leader	Yhteensä	Kokonaisrahoitus	Jäljellä
EU:n ja valtion rahoitus	57425,5	58909,88	116335,38	120000	3664,62
Kuntarahoitus	14356,38	14727,47	29083,85	30000	916,15
Yksityisrahoitus	0	0	0	0	0
Kokonaisrahoitus	71781,88	73637,35	145419,23	150000	4580,77

RAPORTOINTI JA SEURANTA

Hankkeen etenemistä on seurattu kahdesti vuodessa järjestettävillä ohjausryhmän kokouksilla, joissa on keskusteltu hankkeet etenemisestä sekä mahdollisista tulevista tapahtumista. Samalla on päivitetty tietoja siitä, mitä hanketyöntekijät ovat tehneet, sekä puhuttu mahdollisista haitoista tai riskeistä, joita he ovat työssään kokeneet.

Hanketyöntekijät ovat kokoontuneet säännöllisin väliajoin keskustelemaan keskenään siitä, mitä ovat tehneet tai ovatko keksineet jotain uutta ja erilaista aktivointityöhön. Samalla he ovat suunnitelleet mahdollisia tulevia uusia tapahtumia, sekä käyneet läpi saamaansa palautetta jo olleista tapahtumista.

TOTEUTUSOLETUKSET JA RISKIT

Jo hankkeen alussa huomattiin, etteivät kaikki kohdealueen nuorten parissa toimivat työntekijät lähteneet hankkeen ehdottamiin tapaamisiin ja toimintaan täysillä mukaan. Koska joidenkin kuntien nuorisotyöntekijät eivät ottaneet nuorisohanketta avoimin mielin vastaan eikä yhteistyö ole toiminut, on hankkeen ja sen työntekijöiden yhteyden saaminen nuoriin vaikeutunut huomattavasti.

Monissa kunnissa myös nuorisotyön resurssit ovat pienet, eivätkä työntekijät ole välttämättä ajan tasalla nuorten tilanteesta. Osassa hankkeen alueen kunnista aktiivisia nuoria on hyvin vähän, joten hankkeessa on koettu ns. kilpailuasetelma nuorisotoimien kanssa. Vaikeuksia on ollut myös tavoittaa niitä nuoria, jotka eivät ole aktiivisesti mukana nuorisotoiminnassa.

Rieska-Leaderin nuorisoaktivaattorin on ollut vaikeaa päästä kouluihin kertomaan nuorisohankkeesta, sillä monet rehtorit ja koulun henkilökunta eivät ole nähneet nuorisohankkeen merkitystä koulumaailmaan.

Keskipiste-Leaderin hankeaktivaattorit ovat taas kokeneet vaikeaksi päästä yhteyksiin seurakuntien nuorisotyön kanssa, eivätkä kaikki seurakuntien nuorisotyöntekijät ole kokeneet hankkeen tarjoamia mahdollisuuksia heille tarpeellisiksi.

Näin ollen huomattavissa on hankkeen liian lyhyt aika saada alueen nuorten parissa toimivia sekä nuoria löytämään kaikki hankkeen tarjoamat mahdollisuudet.

Hanke on kuitenkin tavoittanut enemmän nuoria kuin aluksi oletettiin. Erityisesti nuoria on kiinnostanut Nuoriso Leader tuen antamat mahdollisuudet

YHTEISTYÖKUMPPANIT

Yhteistyötä hankkeessa on tehty kuntien nuorisotoimien, seurakuntien nuorisotyön sekä monien muitten organisaatioitten ja yhdistysten kanssa, jotka toimivat aktiivisesti nuorten parissa. Lisäksi yhteistyötahoina ovat olleen monet alueen oppilaitokset ja koulut.

HANKKEEN TULOKSET JA VAIKUTUKSET

Keskipiste-Leader ry:

Fly – Nuoret liittämään hanketta on toteutettu Keskipiste-Leader ry:n kunnissa. Hankkeessa on Keskipiste-Leader ry:n alueella työllistetty 2 hankeaktivaattoria, toinen Nivala-Haapajärven ja toinen Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa.

Hankkeen alussa hankeaktivaattorit keräsivät paikallisten nuorisotoimijoiden yhteystietoja ja loivat yhteyksiä kuntien nuorisotoimiin, seurakuntien nuorisotyöhön, nuorten parissa toimiviin järjestöihin, sekä kouluihin ja oppilaitoksiin. Tämä tapahtui sähköpostin ja vierailujen kautta. Tarkoituksena oli tiedottaa alkaneesta hankkeesta ja löytää yhteistyöstä kiinnostuneita tahoja. Samaa tiedottamistoimintaa varten hankkeelle luotiin facebook-sivusto, josta kiinnostuneet saattoivat tykätä ja sitä kautta saada ajankohtaista tietoa hankkeen etenemisestä. Tiedotteita on lähetetty hanketta koskevista asioista, tapahtumista, sekä Nuoriso Leader –tukea saaneista paikallislehdille, jotka ovat kiittävästi julkaisseet niitä.

Hankkeen aikana hankeaktivaattorit ovat olleet mukana erilaisissa tilaisuuksissa ja tapahtumissa, kertomassa hankkeesta ja etsimässä mahdollisia uusia yhteistyötahoja. Monet muut hankkeet ovat olleet kiinnostuneita ja myös useat toimintaryhmät ympäri Suomea.

Tärkeimpiä tapoja hankkeesta tiedottamisessa ovat olleet kouluvierailut, joissa hankeaktivaattorit ovat kertoneet koulukavalle ja opiskelijoille hankkeen mahdollisuuksista. Samalla on ideoitu uusia tapahtumia ja kerrottu mahdollisia rahoituskanavia Nuoriso Leader- tuen lisäksi. Näitä ovat olleet Nuorten Akatemian Homma-raha sekä Youth in Action- nuorisotoiminta ohjelma, jota Suomessa hallinnoi CIMO. Näitten vierailujen aikana nuoret ovat saaneet kysellä omista vaikuttamismahdollisuuksistaan tapahtumien ja harrastusmahdollisuuksien parantamiseksi, samalla hankeaktivaattorit ovat auttaneet heitä suunnittelun alkuun, ja monta kertaa pidemmällekin.

Kesällä toinen hankeaktivaattoreista osallistui valtakunnallisen Landepaku-kiertueen mukana hankkeesta tiedottamiseen ja Nuoriso Leader- mainostamiseen Pyhäjärven torilla Täyden kuun tanssien aikaan, sekä Nivalan torilla, yhdessä Keskipiste-Leaderin hankeneuvojan kanssa. Landepaku herätti monien kiinnostusta ja monenlaista tietoa saatiin jaettua sellaisille ihmisille, jotka eivät normaalisti ilmaannu esim. kyläiltoihin.

Toinen kesällä pilottitapahtumana järjestetty uusia tapahtuma oli Youth in Action Nuorisoaloite-tuella järjestetty RebelRock!, Nivalassa. Se keräsi yhteen paikkakuntalaisia nuoria uudenlaisen musiikkitapahtuman puitteissa. Tapahtuman olivat suunnitelleet asiasta innostuneet nuoret itse ja hakeneet sille sponsoreita Nuorisoaloite-tuen lisäksi. Hankeaktivaattori oli mukana tämän tapahtuman suunnittelun avustamisessa, mutta nuoret tekivät suurimman työn. Muista Youth in

Action –nuorisotoiminta ohjelman kautta tulleita saavutuksia ovat olleet Keskipiste-Leaderin akkreditoituminen Eurooppalaisen Vapaaehtoispalvelun lähettäväksi, vastaanottavaksi ja koordinoivaksi tahoksi, sekä pari suunnitteilla olevaa nuorten ryhmätapaamista.

Toinen erittäin merkittävä tapahtuma oli Keskipiste-Leaderin alueella pidetty Voimistuvat Kylät- aluetilaisuus, jossa paikalla oli runsaasti kuntien ja yhdistysten edustajia, sekä puhujia valtakunnan tason organisaatioista. Täällä paikalla oli myös aktiivisia nuoria kertomassa omista mietteistään, miten aluetta voitaisiin parantaa nuorisoystävällisemmäksi. Samalla esiteltiin myös hanketta ja Nuoriso Leader –tukea. Tämä esilletulo sai mukana olleissa ihmisissä erittäin positiivisen vastaanoton ja he osoittivat olevansa kiinnostuneita nuorten mielipiteistä.

Suurimmassa ja merkittävimmissä roolissa olleet koulu- ja muut vierailut ovat tuoneet selvästi lisääntyntä aktiivisuutta alueen nuorten keskuuteen. He ovat huomanneet, että omalla suunnittelulla on voinut saavuttaa hyviä tuloksia ja sitä ollaan valmiita tukemaan pienellä rahasummalla. Vuonna 2010 aloitettu Nuoriso Leader-tuen jakaminen sai selkeää kasvua hankeaktivaattoreiden työstä, sillä hakemusten ja myönnettyjen tukien määrä kasvoi.

Hankeaktivaattorit ovat osallistuneet erilaisiin koulutuksiin ja tilaisuuksiin, joitten tarkoituksena on ollut verkostoitua sekä valtakunnallisesti, että kansainvälisesti. Merkittävimpinä tilaisuuksina Mahis-koulutukseen osallistuminen molempien hankeaktivaattoreiden voimin, sekä toisen hankeaktivaattorin osallistuminen Youth in Action –ryhmätapaamisia helpottavaan koulutukseen Blackpoolissa, sekä CIMOn järjestämä EVS-uusille toimijoille kurssille. Haapavedellä järjestetty Ratrace-tapahtuma toimi erittäin tärkeänä nuorten ja sidosryhmien tapaamispaikkana kumpanakin hankevuonna. Erytismaininnat voisi antaa myös tehdylle harrastuskyselylle, sekä eräänlaisena pilottina toimineelle Kestilän koulun monikulttuurisuuspäivälle.

Rieska-Leader ry:

Fly- Nuoret liitämään- hanketta on toteutettu Rieska-Leader ry:n kunnissa. Hankkeessa on Rieska-Leaderin alueella työllistetty hanketyöntekijä/ nuorisoaktivaattori.

Hankkeen alussa nuorisoaktivaattori vieraili kaikissa kymmenen kunnan nuorisotoimissa, seurakunnan nuorisotoimissa, 4h-järjestöissä sekä muutamissa nuorten parissa toimivissa järjestöissä ja yhdistyksissä. Tutustumisten tarkoituksena oli kartoittaa eri kuntien ja alueiden aktiivisuus toimia nuorten parissa sekä päivittää kuntien tietämys nuorisohankkeesta.

Hankkeesta on tiedotettu hankealueen kuntien nuorisotoimeen, seurakuntien nuorisotoimeen, nuorten parissa toimiviin järjestöihin, yhdistyksiin, kouluihin sekä kyläyhdistyksiin. Tiedotusta ajankohtaisista tapahtumista, hakuajoista ja muista nuorten toiminnan kehittämiseen liittyvistä asioista on päivitetty säännöllisesti sähköpostilla, kirjeitse sekä Rieska-Leaderin ja hankkeen omien facebook-sivujen kautta. Myös hankkeen vaikutuksista, toteuttamisesta sekä Nuoriso Leader-tuen saaneista on pyritty kertomaan alueen paikallislehdissä, ja näin saada enemmän julkisuutta.

Hankkeen aikana nuorisoaktivaattori on ollut mukana kahdessa kyläkiertueessa, jolloin hankkeesta on tiedotettu osallistumalla hankealueen kylien kyläyhdistysten kokouksiin, joissa on ideoitu aktiviteetteja ja toimintaa kyläläisten kanssa sekä tiedotettu eri rahoitusmahdollisuuksista. Nuorisoaktivaattori kiersi yhteistyössä Kylissä on voimaa! – hankkeen kanssa kahdeksassa kylässä Keski-Pohjanmaalla, ja nuorisoaktivaattori on esitellyt Yhteisöhautomo-hankkeen sekä Rieska-Leaderin työntekijöiden kanssa Rieska-Leaderin toimintaa yhteensä kahdeksassa eri kyläillassa/tapahtumassa. Heinäkuussa 2011 nuorisoaktivaattori kiersi LandePakulla alueen kesätapahtumia Kannuksessa sekä Oulaisissa. Nuorisohankkeeseen tutustui näin ollen satoja ihmisiä. Kyläilloissa nuorisoaktivaattori esitteli Fly-hanketta sekä Nuoriso-Leader rahoitusmahdollisuutta, jonka kasvu on selvästi kertomisen jälkeen noussut kylissä. Tästä syystä kylien toiminta on vuoden mittaan aktivoitunut nuorten näkökulmasta. Esimerkkinä kylien aktiivisuudesta on nuorille järjestetty Sievin nuortenilta sekä Tomujoen nuortenpäivä.

Nuorten hankkeitten toteutumista Nuoriso Leader- tuella on seurattu mm. Keskipisteen- ja Rieska-Leaderin kahden nuorisoaktivaattorin yhteisellä tutustumismatkalla kahden päivänä ajan heinäkuussa, jonka aikana on tutustuttu kummankin toimintaryhmän nuorisohankkeisiin. Nuorisoaktivaattori on pitänyt ideapajoja nuorisovaltuustoille sekä kouluissa oppilaskunnille sekä tukioppilasryhmille yhteensä kuudessa eri koulussa ja nuorisovaltuustossa. Ideapajojen aikana nuorisoaktivaattori on kertonut Fly-hankkeesta, Nuoriso Leaderista, kansainvälisistä projekteista sekä vapaa-aikaan liittyvästä toiminnan tärkeydestä. Monet ideapajat ovat tuottaneet tulosta, esimerkkeinä Merijärven nuorten kesä 2011-hankeet, Oulaisten nuorisovaltuuston kansainvälinen ryhmätapaamisen suunnittelu sekä useat Nuoriso Leader-hankeet. Kansainvälisyys on hankkeessa näkynyt myös Cimon EVS-akkreditoitina koordinoivaksi -, vastaanottavaksi -, ja lähettäväksi tahoksi.

Nuorisoaktivaattori on osallistunut aktiivisesti nuorisotyöhön liittyviin sekä Leader-toiminnan tilaisuuksiin, kokouksiin ja koulutuksiin sekä on suunnitellut ja järjestänyt tapaamisia ja toimintaa yhteistyökumppaneiden kanssa suunnitellakseen nuorille sekä muille Rieska-Leaderin alueen toimijoille tapahtumia ja tilaisuuksia.

Yhdessä toteutetut toimet:

Hankkeen tiedotustilaisuus pidettiin helmikuussa 2011, jossa mukana oli useampi lehdistön edustaja. Tilaisuus pidettiin molempien Leader-ryhmien voimin Nivalan Nitekissä.

Kansainvälistä toimintaa aktivoitiin myös kahden hanketyöntekijän voimin nuorten seikkailuseminaarissa, Amaze Me Leaderissa elokuussa 2011, jossa yhdessä Eurooppalaisten nuorten kanssa tutustuttiin eri leader-alueiden toimintaan ja niillä toteutettuihin hankkeisiin.

Hanketyöntekijät osallistuivat Keskipiste- ja Rieska –Leaderin yhteiselle ulkomaan opintomatkalta Unkariin lokakuussa 2011. Opintomatkan tarkoituksena oli tutustua Szinergia-Leaderin alueeseen ja toimintaan.

Hankkeen aikana on järjestetty nuorten parissa toimiville kolme seminaaria: Kevätkahvit toukokuussa 2011 Nivalassa, jonka aiheina olivat kansainvälisyys ja Fly-hankkeen sekä Nuoriso Leader-rahoituksen esittely sekä Nuorisotyön joulukahvit joulukuussa 2011 Ylivieskassa, jonka aiheena oli sosiaalinen media nuorten elämässä, sekä joulukuussa 2012 pidetty päätösseminaari, jossa aiheena olivat nuorten harrastukset ja tulevaisuus.

Opintomatka toteutettiin pienimuotoisena Keskipiste-Leaderin naapuritoimintaryhmä Ylä-Savon Veturin nuorisohankkeen järjestämään Skip Distance –tapahtumaan tammikuussa 2012. Kahden päivän aikana seminaarissa järjestettiin tapahtuman suunnittelu- ja toteutuskoulutus sekä ideoitiin nuorille suunnattuja tapahtumia. Seminaariin osallistui kolmen nuorisoaktivaattorin sekä Keskipiste-Leaderin toimintaan tutustuvan saksalaisen Leader-työntekijän lisäksi, kaksi alueen nuorisovaltuustossa aktiivisesti toimivaa nuorta.

ALLEKIRJOITUS JA PÄIVÄYS

Toiminnanjohtaja Ilkka Peltola

Nivalassa 24.4.2013

